

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 25g/2024

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 62 alin. (1) din Legea
insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012

(convocarea ședinței comitetului creditorilor)

CHIȘINĂU
27 iunie 2024

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 9 februarie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 27 iunie 2024, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 62 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Valeriu Cernei, în interesele băncii comerciale SA „Victoriabank”, în dosarul nr. 2i-407/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Gheorghe Mîțu de la Judecătoria Chișinău, sediul central, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău din 20 octombrie 2020 a fost acceptată cererea introductivă a creditorului SA „Victoriabank” și s-a dispus intentarea procesului de insolvență în privința SRL „Orvento-Metall Trading Company” cu desemnarea administratorului insolvenței.

4. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău din 26 octombrie 2021, față de debitorul insolvent SRL „Orvento-Metall Trading Company” s-a aplicat procedura de restructurare cu desemnarea administratorului procedurii de restructurare.

5. La 5 iunie 2023, s-a desfășurat ședința comitetului creditorilor SRL „Orvento-Metall Trading Company” la care s-au adoptat mai multe hotărâri. SA „Victoriabank” a contestat aceste hotărâri.

6. Prin hotărârea din 19 decembrie 2023 a adunării repetate a creditorilor, a SRL „Orvento-Metall Trading Company”, s-a respins contestația creditorului SA „Victoriabank” privind anularea hotărârilor comitetului creditorilor din 5 iunie 2023.

7. La 3 ianuarie 2024, creditorul SA „Victoriabank” a depus o cerere în instanța de insolvență privind anularea hotărârii din 19 decembrie 2023 a adunării repetate a creditorilor a SRL „Orvento-Metall Trading Company” prin care s-a respins cererea de anulare a hotărârii comitetului creditorilor.

8. În ședința de judecată din 24 ianuarie 2024, dl avocat Valeriu Cernei a ridicat, în interesele SA „Victoriabank”, excepția de neconstituționalitate a articolului 62 alin. (1) din Legea insolvenței.

9. Prin Încheierea din 24 ianuarie 2024, Judecătoria Chișinău a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

11. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 62

Modul de funcționare a comitetului creditorilor și de adoptare a hotărârilor

„(1) **Comitetul creditorilor se întrunește în ședințe lunar, la inițiativa președintelui său ori la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, după caz, ori a cel puțin 2 membri și ori de câte ori este necesar.**

(2) Ședința comitetului creditorilor are cvorum și este deliberativă dacă întrunește majoritatea membrilor acestuia.

(3) Fiecare membru al comitetului creditorilor deține un singur vot. Nu se admite transmiterea votului către un alt membru al comitetului sau către un terț.

(4) Hotărârea comitetului creditorilor se ia cu votul majorității membrilor prezenți la ședință. În caz de paritate de voturi, cel al președintelui este decisiv.

(5) Ședința comitetului creditorilor decurge în prezența administratorului insolvenței/lichidatorului. Lucrările ședinței se consemnează într-un proces-verbal, în care sunt redată pe scurt conținutul dezbaterilor, hotărârile adoptate.

(6) Hotărârea comitetului creditorilor este obligatorie pentru toate persoanele antrenate în procedurile de insolvență, de faliment sau de restructurare a debitorului și acționează în partea ce nu contravine hotărârilor adunării creditorilor și ale instanței de insolvență.

(7) Hotărârile comitetului creditorilor adoptate în perioada de gestiune se prezintă instanței de insolvență în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării și sînt aduse la cunoștință adunării creditorilor la următoarea ei ședință.

(8) Membrul comitetului creditorilor care se află în interes propriu în conflict cu interesul concursual al creditorilor participanți la procedură se va abține de la vot.

(9) Orice creditor, administratorul insolvenței/lichidatorul poate formula contestație împotriva hotărârilor comitetului creditorilor la prima adunare a creditorilor, iar hotărârea acesteia poate fi contestată în instanța de insolvență în termen de 5 zile de la adoptarea ei.

(10) Contestația prevăzută la alin.(9) va fi soluționată de instanța de insolvență în ședință publică, în cel mult 10 zile lucrătoare, cu citarea persoanei care a depus-o, a administratorului insolvenței/lichidatorului și a președintelui comitetului creditorilor. Încheierea instanței de insolvență de anulare a hotărârii comitetului creditorilor sau de respingere a contestației poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției menționează că textul contestat este lipsit de previzibilitate și de claritate. Astfel, textul de lege criticat omite să stabilească regulile de convocare a ședințelor comitetului creditorilor, iar acest fapt i-ar permite administratorului să convoace comitetul creditorilor cu doar câteva ore înainte de ședință. Prin urmare, așa cum notează autorul, această omisiune i-ar îngreuna dreptul de apărare împotriva abuzurilor.

13. Potrivit autorului, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 23, 26 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvenței, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

17. Curtea observă că obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă articolul 62 alin. (1) din Legea insolvenței. Curtea admite că textul contestat ar putea fi aplicat la soluționarea cauzei. Curtea constată că textul contestat nu a făcut anterior obiect al controlului constituționalității.

18. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Curtea trebuie să analizeze, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 16 din 20 mai 2021, § 31).

19. Curtea reține că autorul sesizării a invocat articolele 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 26 (*dreptul la apărare*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

20. Referitor la articolele 23 și 54 din Constituție, Curtea reiterează că acestea nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale (a se vedea DCC nr. 90 din 15 iunie 2021, § 23; DCC nr. 177 din 23 noiembrie 2021, § 37).

21. Cu referire la aplicabilitatea articolului 26 din Constituție, în jurisprudența sa, Curtea a menționat că dreptul la apărare reprezintă totalitatea prerogativelor și a posibilităților pe care le au, potrivit legii, persoanele în vederea apărării intereselor lor. Acest drept este restrâns în situația în care persoana nu poate utiliza toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa (DCC nr. 153 din 14 noiembrie 2023, § 24).

22. Curtea reține că autorul sesizării consideră că norma contestată omite să reglementeze condițiile de convocare și desfășurare a ședințelor comitetului creditorilor unui debitor insolvent. Potrivit acestuia, o astfel de omisiune permite convocarea ședinței cu câteva ore înainte de desfășurare, fapt care nu-i permite membrului comitetului să se pregătească suficient de ședință și respectiv, îi afectează dreptul la apărare.

23. Având în vedere solicitarea autorului sesizării, Curtea observă că legislatorul a prevăzut că comitetul creditorilor este un organ care reprezintă interesele creditorilor în perioada dintre adunările creditorilor și, *inter alia*, adoptă hotărâri ce vizează: (i) problemele stringente ale procedurii aplicabile; (ii) supravegherea activității administratorului de insolvență /lichidatorului; (iii) executarea hotărârilor adunării creditorilor. De

asemenea, a prevăzut că comitetul creditorilor se întrunește în ședințe lunar, la inițiativa președintelui său ori la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, după caz, ori a cel puțin doi membri și ori de câte ori este necesar (articolele 61 alin. (1) și 62 alin. (1) din Legea insolvenței).

24. Astfel, Curtea menționează că, deși certitudinea este dezirabilă la redactarea legilor, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă. Astfel, formularea legilor nu poate prezenta o precizie absolută. Sub acest aspect, Curtea Europeană a recunoscut în mod constant faptul că multe legi sunt redactate în termeni generali, iar interpretarea și aplicarea lor fac obiectul practicii judiciare. Multe legi utilizează, prin natura lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică (a se vedea *Sekmadienis LTD. v. Lituania*, 30 ianuarie 2018, § 64).

25. În acest context, Curtea reiterează jurisprudența sa în care a stabilit că legislația nu poate să abunde în texte explicative. Pornind de la principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea reține că una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai curând la categorii generale, decât la liste exhaustive. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept există un element inevitabil de interpretare (DCC nr. 92 din 7 iulie 2022, § 25; DCC nr. 179 din 15 decembrie 2022, § 25).

26. Mai mult, Curtea reține că orice creditor, administratorul insolvenței/lichidatorul pot formula contestație împotriva hotărârilor comitetului creditorilor la prima adunare a creditorilor. Dacă adunarea creditorilor prin hotărârea sa respinge contestația și menține hotărârea comitetului creditorilor, persoana care a contestat poate să atace hotărârea adunării creditorilor în instanța de insolvență (articolul 62 alin. (9)), iar încheierea instanței de insolvență poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în aceasta (articolul 62 alin. (10) din Legea insolvenței). Prin urmare, legea oferă garanții suplimentare împotriva arbitrarului, inclusiv împotriva eventualelor abuzuri de procedură. Așadar, în analiza sa abstractă, Curtea nu poate identifica în ce măsură dispozițiile contestate restrâng dreptul persoanei la apărare. Curtea conchide că articolul 26 din Constituție nu este incident în acest caz.

27. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 62 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Valeriu Cernei, în interesele băncii

comerciale SA „Victoriabank”, în dosarul nr. 2i-407/2020, pendinte la Judecătoria Chişinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chişinău, 27 iunie 2024
DCC nr. 77
Dosarul nr. 25g/2024*